

عقب‌نشینی کیفری در راستای حمایت از زنان بزه‌دیده

شیرین بیات*

شهلا معظمی**

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۴/۲۷ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۰۱

DOI: 10.22096/hr.2022.534279.1339

چکیده

گرچه اغلب هرجا سخن از حمایت از بزه‌دیدگان آسیب‌پذیر از جمله زنان به میان می‌آید، ذهن همگان با رویکردی بزه‌کارمحور به سمت جرم‌انگاری‌های خاص یا تشدید کیفر معطوف می‌گردد؛ اما پرسش این است که آیا چنین رویکردی به مصلحت بزه‌دیده است و حمایت حداکثری از وی را به دنبال خواهد داشت یا خیر. به نظر، توسل همیشگی به مداخله کیفری برای توقف بزه‌دیدگی زنان نه تنها کافی نیست، بلکه گاه مداخلات کیفری می‌تواند گذشته از تحمیل هزینه‌های قابل توجه، به تشدید یا تکرار بزه‌دیدگی منجر گردد. به نظر، پیش‌بینی گزینه‌های حمایتی فراکیفری، جرم‌زدایی یا کیفرزدایی از رفتارهایی که برخی زنان در شرایط خاص ناگزیر به ارتکاب آن هستند به جای تمرکز صرف بر کیفردهی بزه‌کار، حمایت مناسب‌تری را از زنان بزه‌دیده فراهم می‌کند. در این نوشتار تلاش شده است تا به شیوه‌ای تحلیلی-توصیفی با اشاره به قوانین کنونی کیفری و کاستی‌های آن در حمایت از زنان بزه‌دیده، پیشنهادهایی نظیر

* دانشجوی دکتری حقوق کیفری و جرم‌شناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)

Email: shirinlaw@gmail.com

Email: smoazami@ut.ac.ir

** دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.



عقب‌نشینی کیفری در راستای حمایت از زنان بزه‌دیده / بیات و معظمی ۱۵

جرم‌زدایی از سقط جنین در زنای به‌عنف و یا استقبال از گزینه‌های فراکیفری در جرایمی نظیر خشونت خانگی با استفاده از آموزه‌های عدالت ترمیمی به‌عنوان یک رویکرد جایگزین یا تکمیلی در نظر گرفته شود.

واژگان کلیدی: جرم‌زدایی؛ حمایت فراکیفری؛ زنان بزه‌دیده؛ عقب‌نشینی کیفری.